

Bilişim Teknolojileri Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilişim Teknolojileri Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17866>

Özet

Bilişim Teknolojileri Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği (BTÖYÖ), Dursun ve Saracaloğlu (2017) tarafından, hızla değişen **eğitim teknolojileri** bağlamında Bilişim Teknolojileri (BT) öğretmenlerinin sahip olması gereken mesleki ve pedagojik yeterlikleri sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, öğretmenlerin teknik bilgi, öğrenme ortamı yönetimi ve müfredat entegrasyonu gibi kritik alanlardaki yeterlik düzeylerini ölçmeyi hedeflemektedir.

Bu geliştirme çalışması, BT öğretmenlerinin mevcut yeterliklerini saptayarak, mesleki gelişim ihtiyaçlarına yönelik somut veriler sunmayı amaçlamıştır. Ölçek, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılarak alanyazına kazandırılmış, böylece öğretmen yeterliklerinin objektif bir ölçüm aracı olarak kullanılması sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni, Öğretmen Yeterlikleri, Ölçek Geliştirme, Eğitim Teknolojileri, Yeterlik Değerlendirme, Mesleki Gelişim.

Yazarlar

Fevzi Dursun, Ayşe Semra Saracaloğlu.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **Bilişim Teknolojileri Öğretmenlerinin** ihtiyaç duyduğu spesifik yeterlikleri detaylı ve çok boyutlu bir şekilde ölçmektir. Bu yeterlikler sadece teknik bilgiyi değil, aynı zamanda teknolojiyi öğretim süreçlerine entegre etme, sınıf yönetimi ve etik sorumlulukları da kapsamaktadır.

Araştırmacılar, bu ölçek aracılığıyla elde edilen verilerin, öğretmen yetiştirme programlarının ve hizmet içi eğitim faaliyetlerinin planlanmasında bilimsel bir dayanak oluşturmasını hedeflemiştir. Ölçek, öğretmenlerin güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini belirleyerek, bireyselleştirilmiş mesleki gelişim stratejilerinin oluşturulmasına katkı sağlamaktadır.

Yapı

Bilişim Teknolojileri Öğretmen Yeterlikleri Ölçeği, öğretmenlerin sahip olması gereken karmaşık ve çok boyutlu yeterlikler yapısını ölçmektedir. Bu yapı, genellikle dört ana kategori altında incelenir:

Teknik Yeterlikler: Yazılım, donanım ve ağı yönetimi gibi temel BT becerileri.

Pedagojik Yeterlikler: Teknolojiyi öğrenme-öğretme süreçlerine etkili bir şekilde dahil etme becerisi.

Eğitim-Öğretim Ortamı Yönetimi Yeterlikleri: Teknolojik araçlarla desteklenen sınıf ortamının yönetme ve rehberlik etme becerileri.

Mesleki Gelişim ve Etik Yeterlikler: Alandaki yenilikleri takip etme, kendini sürekli geliştirme ve mesleki etik kurallara uyma.

Ölçek, bu boyutları ayrı ayrı değerlendirerek öğretmen yeterliklerine dair kapsamlı bir profil sunmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çabaları, kapsamlı bir şekilde yürütülmüştür. **Kapsam geçerliği** (Content Validity), ölçek maddelerinin BT öğretmen yeterlik alanına ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır.

Ayrıca, ölçeğin ölçtüğü teorik yapıyı desteklemek amacıyla **yapı geçerliği** (Construct Validity) analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen faktörler altında toplandığını doğrulamak için Faktör Analizi yöntemlerini içermiştir.

Güvenirlik

BTÖYÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmeye odaklanmıştır. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir ve genellikle **Cronbach's Alpha** katsayısıyla rapor edilir.

Geliştirme makalesinde (Dursun & Saracaloğlu, 2017), ölçeğin genel güvenilirlik katsayısının yüksek olduğunu ve alt faktörler bazında da kabul edilebilir düzeylerde tutarlılık sergilediği varsayılmaktadır. Yüksek güvenilirlik değerleri, ölçekten elde edilen puanların hatadan arınmış ve tekrarlanabilir olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak için Faktör Analizi teknikleri kullanılmıştır. Bu süreçte, başlangıçta elde edilen madde havuzunun altında yatan temel boyutları keşfetmek amacıyla Keşfedici Faktör Analizi (KFA) uygulanmıştır.

KFA sonuçları, ölçeğin BT öğretmen yeterliklerini temsil eden birden fazla faktörden oluştuğunu ve

bu faktörlerin teorik çerçeveye uyumlu olduğunu göstermiştir. Faktör yükleri, maddelerin ait oldukları faktöre güçlü bir şekilde yüklendiğini teyit etmiştir, bu da ölçeğin yapısal olarak sağlam olduğunu kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme Ölçeği (Development Scale)

Format: Yeterlikleri ölçmeye yönelik çok maddeli, Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Profesyonel Eğitimciler)

Age Group: Yetişkin (Mesleğini icra edenler)

Population Details: Türkiye'de görev yapan Bilişim Teknolojileri öğretmenleri.

Test Methodology: Nicel ölçüm aracı olarak tasarlanmıştır, katılımcıların yeterlik düzeylerini öz bildirim yoluyla değerlendirmesine dayanır. Ölçek maddelerine verilen yanıtlar, belirlenen derecelendirme sistemi üzerinden puanlanır.

Anahtar Kelimeler

BT Öğretmenleri, Öğretmen Standartları, Eğitim Teknolojisi, Pedagojik Yeterlik, Ölçek Geliştirme, Öz Bildirim.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Yayın yılı)

Sorumlu Yazar: Fevzi DURSUN

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle izin alınarak ücretsiz sunulmaktadır. Ticari kullanımlar için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Dursun, F. ve Saracaloğlu, A. S. (2017). Bilişim Teknolojileri Öğretmen Yeterliklerinin Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 12(23), 89-120. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12181>

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: turkishstudies.net

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [bilisim-teknolojileri-ogretmen-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf](#)

Bilişim Teknolojileri Öřretmen Yeterlikleri Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin tam listesi için Dursun ve Saracaloğlu (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye bağvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM